

GAZETKA DLA DZIECI I DLA RODZICÓW

„MIŚ USZATEK”

Nr 28 – 29 (101 – 102) – wrzesień / październik 2022

**PRZEDSZKOLE PUBLICZNE NR1
W WADOWICACH**

UL. GIMNAZJALNA 10

TEL.(33) 823 34 96

www.przedszkole1wadowice.przedszkolowo.pl

INFORMACJE DLA RODZICÓW

Wszystkiego, co naprawdę trzeba wiedzieć, nauczyłem się w przedszkolu – o tym jak żyć, co robić, jak postępować, współżyć z innymi, patrzeć, odczuwać, myśleć, marzyć i wyobrażać sobie lepszy świat.”

ROBERT FULGHUM

Kochane Przedszkolaki, drodzy Rodzice!!!

I znów rozpoczynamy kolejny rok przedszkolny. Tak niedawno, wspólnie z dziećmi, żegnaliśmy w progach przedszkola, a tu już czekają nowe doświadczenia i zadania przedszkolne. Dzieci, które już uczęszczały do naszej placówki, znają zasady jej funkcjonowania, przychodzą uśmiechnięte i chętne do spotkań z rówieśnikami oraz do wspólnych zabaw i udziału we wszystkich zajęciach. Trudniej na pewno mają maluszki i ich rodzice. To dla nich nowe doświadczenie, zupełnie obcy im świat. Przekroczenie progu przedszkola przez dzieci 3-letnie, to czas rozpoczęcia życia w dwóch środowiskach: rodzinnym i przedszkolnym. To duża zmiana dla dzieci i rodziców. Dlatego cały personel przedszkola zawsze dokłada wszelkich starań, aby to rozpoczęcie edukacji przedszkolnej, było jak najmniej stresujące zarówno dla maluszków jak i ich rodziców.

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA Z ŻYCIA PRZEDSZKOŁA

Młodsze dzieci.

Aby ułatwić dziecku start w przedszkolu, bardzo ważne jest przestrzeganie wielu zasad.

Zasady adaptacji :

DROGI RODZICU!

Może wam POMÓC!

- ▶ **Krótkie** pożegnanie
- ▶ **Nie poganianie** dziecka
- ▶ Szybkie **opuszczenie** przedszkola
- ▶ **Spokój** i opanowanie
- ▶ **Dotrzymywanie obietnic:**
np. przyjdę po leżakowaniu
- ▶ **Uśmiech** rodzica
- ▶ Dziecko przyprowadzone na **własnych nogach**

NIE WOLNO wam robić!

- ▶ **Długie pożegnania** ◀
- ▶ Przeciągające się **rozmowy pod salą** ◀
- ▶ **Kłamstwa** typu: mama idzie do sklepu/do auta i za chwilę wróci ◀
- ▶ **Stanie w drzwiach** lub pod drzwiami i **obserwowanie** i **nastuchiwanie** ◀
- ▶ **Dziecko na rękach** - trudniej będzie Wam się rozstać ◀
- ▶ **Straszenie dziecka** zabranieniem zabawki ◀
- ▶ **Zbyt późne wyjście** z domu, **poganianie** dziecka ◀

Pożegnanie w przedszkolu

- ▶ **Słowa typu:**
  - *Miłej zabawy,*
  - *baw się dobrze,*które sugerują, że w przedszkolu jest fajnie

- ▶ **Nie dotrzymywanie obietnic** np. "odbiorę cię po obiadku" ◀

Zakazane zwroty:

- *nie bój się*
- *przepraszam, ale musisz tu dzisiaj zostać*
- *przykro mi, ale muszę iść do pracy*

Dzieci 4-6 letnie, które już chodziły do przedszkola, zazwyczaj świetnie sobie radzą rozpoczynając nowy rok przedszkolny. Bez płaczu rozstają się z rodzicami i chętnie przebywają na terenie placówki.

PAMIĘTAJ!!!

Żegnaj i witaj swoje dziecko ZAWSZE uśmiechem!!!

:D

Drodzy Rodzice!

Nadchodzi czas obniżonej odporności naszych organizmów na wirusy, bakterie a także pasożyty. Narażeni jesteśmy wszyscy, a Nasze dzieci, zwłaszcza te, które dopiero rozpoczęły edukację przedszkolną - tym bardziej.

Podjmując działania profilaktyczne starałam się zebrać najważniejsze informacje na temat tego, co może nam grozić, wskazać podejmowane przez nas działania a także prosić o przestrzeganie zawartych na końcu tekstu powinności rodzica.

GRYPA SEZONOWA

Objawy :grypy sezonowej są :

- gorączka
- kaszel
- ból gardła
- katar z płynną wydzieliną lub zatkanym nosem
- bóle mięśniowe i stawowe
- ból głowy
- dreszcze

Szerzenie się grypy sezonowej odbywa się przez zakażenia drogą powietrzną i kropelkową. Możliwe jest też przenoszenie się zakażenia przez dotykane przedmiotów zanieczyszczonych śliną lub wydzieliną dróg oddechowych osoby chorej i następnie dotykane śluzówki osoby zdrowej.

Przedszkole jest miejscem gdzie kontakty między dziećmi są bardzo bliskie i gdzie choroby szerzące się drogą powietrzną mogą przenosić się szczególnie łatwo. Zakażenia wychowankowie mogą też stanowić źródło zakażenia dla swych rodzin oraz innych członków społeczeństwa.

ANGINA

Zapalenie migdałków zwane często angina jest chorobą wywoływaną zazwyczaj przez czynniki infekcyjne np. wirusy, bakterie, grzyby. Najczęściej lekarze zapaleniem migdałków nazywają zmiany zapalne gardła i migdałków rezerwując nazwę angina dla bakteryjnego, ropnego zapalenia gardła zwykle w przebiegu zakażenia paciorkowcami. W typowych anginach paciorkowcowych lub błoniczych, na silnie zaczerwienionych migdałkach pojawiają się czopy ropne.

W wypadku wirusowych zapaleń gardła- na migdałkach nie pojawiają się czopy, ale naloty gromadzące się głównie w kryptach migdałków (zmiany są płaskie i małe). Głównie chorują na nią dzieci między czwartym a siódmym rokiem życia.

Okres wykluwania choroby:

w wypadku chorób wirusowych zwykle 1-3 dni,

w wypadku anginy paciorkowcowej 2-5 dni

Okres zakaźności:

na ogół przez cały czas trwania ostrych objawów choroby

Objawy:

ból i obrzęk gardła

zaczerwienienie i obrzęk gardła

powiększenie migdałków i węzłów chłonnych, szczególnie szyjnych

wysięk ropny na migdałkach (w wypadku tzw herpanginy czyli opryszczkowego zapalenia

gardła -zmiany ropne mogą pojawić się w całej jamie ustnej)

gorączka

bóle mięśni

trudności w przełykaniu i ślinienie się

brak apetytu

w szkarlatynie-anginie paciorkowcowej towarzyszy typowa wysypka

Powikłania

nieleczenie, bądź złe wyleczenie anginy może prowadzić niestety do dość poważnych powikłań takich jak:

zapalenie węzłów chłonnych szyi,

ropień około- czy pozamigdałkowy

zapalenie ucha środkowego

zapalenie zatok.

zapalenie wyrostka robaczkowego

Angina paciorkowcowa, a szczególnie jej postać wysypkowa czyli szkarlatyna może prowadzić do zapalenia nerek oraz gorączki reumatycznej ze wszystki jej konsekwencjami czyli np. zapaleniem stawów czy uszkodzeniem zastawek serca. Angina może być samodzielną jednostką chorobową, ale również może być objawem towarzyszącym innym chorobom np. mononukleozie zakaźnej lub białaczce.

ZAPALENIE UCHA ŚRODKOWEGO

Zapalenie ucha środkowego to jedna z najczęstszych chorób, które pojawiają się u naszych pociech szczególnie w wieku niemowlęcym i do 3 roku ich życia. Zapalenie to, wywoływane zazwyczaj przez bakterie, towarzyszy zazwyczaj chorobom górnych dróg oddechowych oraz powikłaniom po nich. Bywa także, że powodem jego jest zaccopowanie przewodu słuchowego woskowiną, co również może prowadzić do infekcji. Występowanie zapalenia ucha środkowego nasila się zazwyczaj w okresie jesienno-zimowym oraz przy okazji epidemii grypy czy anginy itp. Pod wpływem różnych czynników następuje wtedy obrzęk błony śluzowej ucha środkowego oraz błony bębenkowej, co powoduje w późniejszym etapie gromadzenie się płynu.

Objawy

U niewielkiej liczby małych pacjentów zapalenie ucha środkowego przebiega bezobjawowo i na jego wystąpienie wskazuje dopiero pojawiający się wyciek z ucha. U najmłodszych dzieci stwierdzenie zapalenia ucha jest dość trudne, gdyż wpływa na funkcjonowanie całego organizmu i dolegliwość dotyczą wielu obszarów. Najczęściej jednak zaobserwować możemy następujące objawy:

- ból ucha sygnalizowany trzymaniem się za nie
- pobudzenie
- płaczliwość
- gorączkę
- utratę apetytu
- niepokój
- bezsenność
- drażliwość
- przerywanie ssania u niemowląt

- tarcie główką o poduszkę w przypadku dzieci starszych
- wymioty
- ból głowy

ZASADY EPIDEMIOLOGII I ZAPOBIEGANIA CHOROBY INWAZYJNYM

OWSIK LUDZKI

W Polsce to zdecydowanie najczęstszy pasożyt wieku dziecięcego. Zarażonych nim jest 12 proc. siedmiolatków (ta grupa wiekowa jest w Polsce systematycznie badana), choć oczywiście pasożyt ten atakuje również młodsze dzieci.

Dlaczego zarażenie owsikiem jest takie częste? Sprzyja temu biologia tego robaka. Owsiki żyją w jelicie grubym człowieka. W nocy [najczęściej w pierwszych godzinach snu] mierząca około centymetra samica wychodzi z jelita i w fałdach odbytu składa od 8 do 12 tys. jaj. Do rana z jaj wykluwają się larwy.

Nocnej wędrówce samic towarzyszy silne swędzenie - dziecko drapie się przez sen. W ten sposób jaja dostają się na ręce, a przez nie trafiają do ust i przewodu pokarmowego. Cały cykl zaczyna się od początku.

W związku z ciągłym samozarazaniem się owsica może utrzymywać się całymi latami.- To właśnie jest główny powód, dla którego walka z owsikami jest taka trudna. Praktycznie każdej nocy dziecko może zarazić się na nowo. Dorośli też oczywiście się zarażają, jednak im łatwiej jest się kontrolować. Maluchowi ciężko wytłumaczyć, że jak go bardzo swędzi, to nie może się podrapać - wyjaśnia prof. Grytner-Zięcina.

Owsikami najłatwiej się zarazić w zamkniętych pomieszczeniach takich jak żłobki czy przedszkola, w których przebywa większa liczba dzieci. Jaja pasożyta mogą się odrywać od skóry i wręcz fruwać razem z kurzem po całym pomieszczeniu. Sprzyja temu też np. trzepanie pościeli, w której śpią małe dzieci. Ale na owsiki możemy natrafić także w innych miejscach.

- Podczas prowadzonych badań jaja owsików znajdowano na klamkach drzwi i poręczach urzędów, w tramwajach, a także na basenach miejskich. - Nie łudźmy się - ten pasożyt jest prawie wszędzie - mówi prof. Grytner-Zięcina.

Jak poznać, że dziecko ma owsiki:

- źle śpi w nocy - jest niespokojne, nerwowe, ma trudności ze skupieniem uwagi, przejawia niechęć do nauki,
- najbardziej charakterystycznym objawem owsicy jest częste drapanie się w okolicach odbytu w nocy lub rano - matka gołym okiem może zobaczyć u dziecka owsiki,
- owsiki mogą być też widoczne na powierzchni kału.

Jak walczyć z owsikami:

- bardzo rygorystycznie przestrzegać higieny,
- dziecko powinno spać w obcisłej piżamie czy majtkach, tak by nie mogło się drapać,
- dziecku należy bardzo krótko obcinać paznokcie,
- piżama i pościel powinna być codziennie prana i prasowana gorącym żelazkiem,
- nie powinno się trzepać pościeli,
- należy dbać o czystość łazienki, gdzie często przechowuje się brudną bieliznę czy

pościel.

W wielu przypadkach powyższe metody wystarczają, by wyleczyć dziecko w owsicy. Gdy jednak rodzice nie są w stanie sami poradzić sobie z problemem, powinni udać się do lekarza. Ten, po pierwsze, zleci odpowiednie badania, a w przypadku potwierdzenia owsicy doradzi, jakie leki zastosować.

Źródło: Gazeta Wyborcza
Wojciech Moskal

Lamblie

Częstość inwazji lamblią wśród dzieci przedszkolnych i szkolnych jest dość wysoka i sięga 60% populacji w tym wieku - statystycznie na 3 dzieci 2 jest zarażonych lamblią. Najczęściej do zarażenia dochodzi na wiosnę i w lecie. Zakażone dziecko jest źródłem wydalania ogromnej ilości cyst, obliczanej na kilkadziesiąt milionów w 1 gramie kału.

Lamblie powodują podwyższenie wrażliwości organizmu na różnego rodzaju alergeny.

Kiedy obecność pasożytów jest również przyczyną pojawiania się dolegliwości na tle alergicznym lub ich nasilania, nie należy leczyć samej tylko alergii.

SPOSÓB ZAKAŻENIA

Do zakażenia dochodzi drogą pokarmową, gdy zjemy zanieczyszczone lambliami produkty (m.in. muchy są odpowiedzialne za ich roznoszenie), wypijemy skażoną wodę. Pasożyta możemy też przenieść do układu pokarmowego na nieumytych rękach, np. po wyjściu z toalety lub kontakcie z zakażonymi zwierzętami. Przedszkolaki nie zawsze ściśle dbają o higienę, a nawet przeciwnie. Biorą do ust brudne zabawki, zapominają o myciu rąk po wyjściu z ubikacji.

Ze zjedzonych przypadkowo przez człowieka cyst wydostają się żywe lamblie, które następnie gnieźdzą się w jelitach. W górnym odcinku jelita cienkiego uwalniają się dwa trofoazoidy. Przyczepiają się do błony śluzowej jelita - najczęściej dwunastnicy, ale też w części przypadków do dróg żółciowych. W warunkach, które nie są dla nich korzystne potrafią się ochronić tworząc grubą otoczkę. Otoczką ta pełni funkcje pancerza ochronnego.

Dodatkową cechą, która wyróżnia te pierwotniaki jest długa żywotność sięgająca nawet do 3 tygodni. Te cechy sprawiają, że pasożyty te są trudne do wyępienia.

Cyst lamblii jest mnóstwo w kale, obliczono, że podczas jednorazowego wypróżnienia, może ich być nawet 500 000 000 (słownie: pięćset milionów).

OBJAWY ZAKAŻENIA

- nawracające, przewlekłe bóle brzucha, nasilające się po jedzeniu,
- częste, okresowe biegunki - zwykle występuje wodnista biegunka,
- ogólne osłabienie i podżółtaczkowe zabarwienie oczu - to najczęstsze objawy umiejscowienia się lamblii w dwunastnicy i drogach żółciowych dziecka.

W przypadku dzieci lamblie przyczyniają się do częstych, przewlekłych biegunek i zaparcia. Wynika to z faktu, że robaki zaburzają trawienie tłuszczu i węglowodanów. W konsekwencji częstych biegunek obserwujemy niedożywienie z powodu braku prawidłowej

flory w jelitach, zaburzenia wchłanianości składników pokarmowych w tym m.in.:

- wapń (ważny w prawidłowym rozwoju kośćca i zębów oraz w odkwaszaniu organizmu),
- cynk (ważny dla zdrowej skóry i prawidłowego funkcjonowania układu odpornościowego),
- magnez (niezwykle cenny dla układu nerwowego oraz zrównoważenia psychiki - przeciw nadpobudliwości)
- żelazo (odpowiedzialne za dotlenienie organizmu, wzrost u dzieci, odpowiednia ciepłotę ciała, koncentracje umysłu).

Z braku wielu składników, może dojść do częstej w chorobach pasożytniczych anemii, przewlekłe przeziębienia, katar i pochrząkiwania, odczynny alergiczny, a nawet upośledzenie rozwoju fizycznego - niedorozwój całego organizmu, kończyn bądź narządów wewnętrznych. Chudnięcie (niedowaga), senność, osłabienie siły i masy mięśniowej. Zjawiają się zaburzenia trawienia i wchłaniania, niedokrwistość. Szczególnie ciężkie objawy kliniczne występują u dzieci z niedoborami immunoglobulin.

ZAPOBIEGANIE ZAKAŻENIU:

- mycie warzyw i owoców przed jedzeniem,
- przestrzeganie ogólnych zasad higieny osobistej i żywienia,
- utrzymanie rąk w czystości.

Działania rodzica w razie wystąpienia objawów chorobowych u dziecka:

1. Pozostawić dziecko w domu w razie choroby we wskazanym przez lekarza czasie oraz zapewnienie takiego okresu rekonwalescencji, który zapewni dziecku odzyskanie właściwej odporności.
2. Zwracać uwagę dzieciom i samemu na zachowania profilaktyczne : np.: czasie kaszlu lub czyszczenia nosa zakrywać nos i usta chusteczką jednorazową, którą po jednorazowym użyciu należy wyrzucić, a ręce umyć starannie wodą z mydłem, w rozmowie unikać bliskich kontaktów twarzą w twarz, unikać dotykania palcami ust, nosa i powiek oczu, poza placówką unikać przebywania w pomieszczeniach z kilkoma osobami na raz, a szczególnie masowych zgromadzeń i sportów kontaktowych.
3. Zwracać uwagę dzieciom na sygnalizowanie złego samopoczucia bądź sytuacji niecodziennych i samemu pilnie obserwować dzieci, zmiany ich zachowań itp.
4. Sygnalizować niepokojące zachowania dziecka lub niecodzienne sytuacje.
5. **KONIECZNIE ZGŁASZAĆ ZAISTNIAŁE SYTUACJE CHOROBY SPOWODOWANE WIRUSAMI LUB PASOŻYTAMI.**
6. Przestrzegać zasad higienicznych .

POKOLORUJ OBRAZEK 😊

Wiersze i piosenki:

Grupa I - MISIE   Wiersz pt.: „Misiowy wierszyk”

Jestem sobie mały miś.

Bawię się w przedszkolu dziś.

Mam dwa uszka do słuchania,

Rączki dwie do pomagania,

Bużkę, co mówi cichutko,

Nogi co chodzą wolniutko.

Teraz dotknę kolan dwóch -

Taki jestem Misio-zuch!

Piosenka pt.: „Idzie Lusia”

Piosenka "Idzie Lusia"

1. Idzie sobie Lusia,
trzyma ją mamusia.

Idzie sobie Lusia
Tupu, tupu, tup.

2. Teraz idzie sama,
nie trzyma jej mama.
Teraz idzie sama,
Tupu, tupu, tup.

3. Czy widzisz Lucynkę?
Ma wesółą minkę.
Czy widzisz Lucynkę?
Tupu, tupu, tup.

II

Grupa - WIEWIÓRKI

Wiersz pt.: "Dla każdego coś zdrowego" Autor S. Kraszewski

Jeśli chcesz się żywić zdrowo, jadaj zawsze
kolorowo!
Jedz owoce i jarzyny, to najlepsze witaminy!
Jedz razowce z grubym ziarnem, zdrowe jest
pieczywo czarne!
Na kanapkę, prócz wędliny, połóż listek zieleniny!
I kapusta, i sałata, w witaminy jest bogata!

Piosenka pt: „ Kolorowe listki”

Kolorowe listki z drzewa spaść nie chciały.

Kolorowe listki na wietrze szumiały.

Szu, szu, szu, szumiały wesóło.

Szu, szu, szu, wirowały w koło.

Kolorowe listki bardzo się zmęczyły.

Kolorowe listki z drzewa zeskoczyły.

Hop, hop, hop, tak sobie skakały.

Hop, hop, hop, w koło wirowały.

Kolorowe listki spadły już na trawę.

Kolorowe listki skończyły zabawę.

Cicho, sza, listki zasypiają.

Cicho, sza, oczka zamykają

Grupa III

- JEZYKI

Wiersz pt.: „ Smakołyki na zimowy czas”

W spiżarni na półkach smakołyki mama trzyma.
Zjemy je ze smakiem , kiedy przyjdzie zima.
Pyszne są i zdrowe, doskonale o tym wiemy.
Za te smakołyki pięknie dziękujemy.

Piosenka pt.: „Pani Jesień”

1. Już Jesień liście złoci
na drzewach w parku, w lesie.
Kasztany trzyma w dłoniach,
jesienne kwiaty niesie.
Warzywa zbiera z pola
i w sadzie rwie owoce.
Przynosi dzieciom skarbów
pełniutki, wielkie kosze.

Ref.: Dziś Jesień witamy,
nisko się kłaniamy,
dary piękne składamy:
deszczowe kropelki
i rosy peretki, poranne,
srebrne mgiełki.

Grupa IV
- LISKI

**Wiersz pt.: „ Zbieramy kasztany Autor: Władysław
Broniewski**

Zbieramy kasztany,
robimy w nich dziurki,
a wtedy je można
nawlekać na sznurki.
Tak robi się lejce,
naszyjnik z koralami.
Kasztany, kasztany
będziemy zbierali.

Piosenka pt.: „Idzie lasem Pani Jesień”

Już lato odeszło i kwiaty przekwitły
A jeszcze coś w słońcu się mieni
To w polu i w lesie czerwienia się spójrzcie
Korale, korale jesieni

Ref.: Idzie lasem pani jesień
Jarzębinę w koszu niesie
Daj koralom nam troszeczkę
Nawleczemy na nitkę

Włożymy korale, korale czerwone
I biegać będziemy po lesie
Będziemy śpiewali piosenkę jesienną
Niech echo daleko ją niesie

Ref.: Idzie lasem pani jesień
Jarzębinę w koszu niesie
Daj koralom nam troszeczkę
Nawleczemy na nitkę

Grupa

V – SOWY Wiersz pt.: "Wierszyk na pocieszenie" Autor Laura Łącz

Wierszyk szybko ci przeczytam,
by cię trochę rozweselić.
Jesteś bardzo smutny dzisiaj-
chcę ten smutek z tobą dzielić!

Powiedz, jakie masz kłopoty-
ja wysłucham i zrozumieć,
potem dam ci dobrą radę
i przytulę, tak jak umiem.

Jestem twoją przyjaciółką,
a ty moim przyjacielem.
Razem pokonamy wszystko,
choćby trudów było wiele.

Piosenka pt.: „ Ruch uliczny” -Autor. J. Kucharczyk

I. Kiedy rano idę z mamą do przedszkola,
przechodzimy przez ruchliwe skrzyżowanie.
Samochody jadą szybko, każdy w swoją stronę -
my stoimy i czekamy, aż światło będzie zielone.

Ref.: Zielone światło - możesz iść,
czerwone światło - stój i czekaj!

Gdy zielone znów zabłyśnie,
śmiało idź, nie zwlekaj!

II. Na plecaku odblaskowe mam światełka
i przechodzę przez ulicę tam, gdzie zebra.

Mama albo tata mocno trzyma mnie za rękę,
bo wiem o tym: z dorosłymi na drodze zawsze bezpieczniej

Jesień to czas bogaty w piękne kolory, ciekawe zapachy i niesamowite widoki. To czas, gdy zaczynają spadać kasztany, żołędzie i liście. Wykorzystajcie jesień na wspólne spędzanie czasu z dziećmi, w ten sposób wzmocnicie łączące Was więzi i bliskość.

Maska z liści

Namalujcie dowolny szablon maski na kartce papieru, proponujemy wykorzystać blok techniczny. Po bokach maski zróbcie otwory na gumkę tak, by maska dobrze trzymała się na twarzy. Wcześniej, podczas spaceru, nazbierajcie kolorowych liści, najlepiej gdy nie będą bardzo duże. Rozłóżcie je na masce w taki sposób, by nie zasłaniały otworów na oczy i miejsca na nos. Liście do maski przymocujcie klejem. Gdy wszystko będzie już przyklejone, odłóżcie maskę na kilka godzin, by dobrze wyschła. Zabawy będzie jeszcze więcej, gdy zrobicie dwie maski, jedną dla rodzica, drugą dla dziecka.

Malowanie orzechami

Zachęcamy do wykonania pracy za pomocą orzechów, które poprzez ciekawą fakturę, przy właściwym ich wykorzystaniu są w stanie stworzyć niepowtarzalne dzieła. Malowanie orzechami nie jest czymś standardowym, przez co uczy twórczego podejścia. Potrzebujecie dużej miski, orzechów i kolorowych farb. Do miski włożcie kilka kolorów farby, wrzucie orzechy i precyzyjnymi ruchami poruszajcie z dzieckiem miską tak, by orzechy zaczęły malować. Jeśli chcecie stworzyć prace od razu na papierze, przymocujcie kartkę wewnątrz miski, najlepiej taśmą klejącą i dopiero wtedy dodajcie farbę i wrzucie orzechy.

Obrazy z darów natury

Do stworzenia niepowtarzalnych obrazów, będziecie potrzebowali pudełka, kleju i darów natury - czyli wszystkiego, co uda wam się znaleźć na spacerze, oraz farby, patyczków do uszu i pędzelka do malowania. Nalejcie grubą warstwę kleju do pudełka tak, by pokrył całe dno, przyklejcie wszystkie zebrane elementy, a po ich dokładnym przymocowaniu,

możecie rozpocząć artystyczne eksperymenty np. malowanie pędzelkiem czy patyczkami do uszu. Gdy skończycie, obraz powinien wysychać, najlepiej kilka dni.

Jesienna lekcja matematyki

Jesień sprzyja nauce - np. kolorów lub liczenia. Zaproponujcie więc dzieciom krótką lekcję matematyki podczas jednego ze spacerów na świeżym powietrzu. Jeśli zaś pogoda nie zachęca do wyjścia na zewnątrz, zabierzcie skarby do domu. Potrzebujecie szyszek żołądzi, kasztanów itp. Poproście dziecko, by nabrało w dłonie tyle szyszek, żołądzi i kasztanów, ile tylko zdoła. Wy zróbcie to samo, następnie otwórzcie dłonie i policzcie, kto ile zebrał. Możecie rozkładać skarby na ziemi/podłodze i wspólnie liczyć. Zadawajcie pytania dodatkowe:

Kto ma więcej skarbów w rękach?

Ile szyszek/żołądzi/kasztanów znalazła mama/tata/babcia/dziadek/niania itd.?

Ile musiałbyś dodać żołądzi i kasztanów, żeby wyszła taka sama liczba jak u mnie?

Ile kasztanów/żołądzi/szyszek mamy razem?

Taka zabawa pomaga zarówno w nauce matematyki, jak również w rozwoju motoryki małej - zbieranie małych przedmiotów, obracanie ich w dłoniach

Jesienne aktywne zabawy

Ostatnia propozycja to aktywne zabawy na dworze lub w domu. I tym razem będziecie musieli wykorzystać dary natury - kasztany, żołądzie, dynie, jabłka i liście. Trudność poniższych zabaw dostosujcie do wieku waszego malucha.

1. **Toczenie dyni** - potrzebujecie dwóch, niewielkich, okrągłych dyń, które dziecko lub grupa dzieci będzie mogła do siebie turlać. Wariantów tej zabawy może być całe mnóstwo, wszystko zależy od tego, ilu będzie uczestników. Przy dwójce dzieci można toczyć dynie na zmianę do siebie, turlać ją z góry. Przy większej ilości dzieci, stwórzcie drużyny.

2. **Kręgle z dyni** - potrzebujecie małej dyni i np. sześciu butelek, które posłużą jako kręgle. Butelki należy napętnić np. wodą lub ziarnami, by nie były zbyt lekkie. Możecie oczywiście wykorzystać kręgle z dziecięcego zestawu.

3. **Poszukiwanie dyni** - potrzebujecie kilku dyń w różnych rozmiarach, schowajcie je na podwórku w różnych miejscach, a następnie poproście maluchy, by je odszukały. Jeśli

bawicie się ze starszymi dziećmi na koniec zabawy możecie dać im dodatkowe zadania - np. niech posortują dynie od największej do najmniejszej lub odwrotnie.

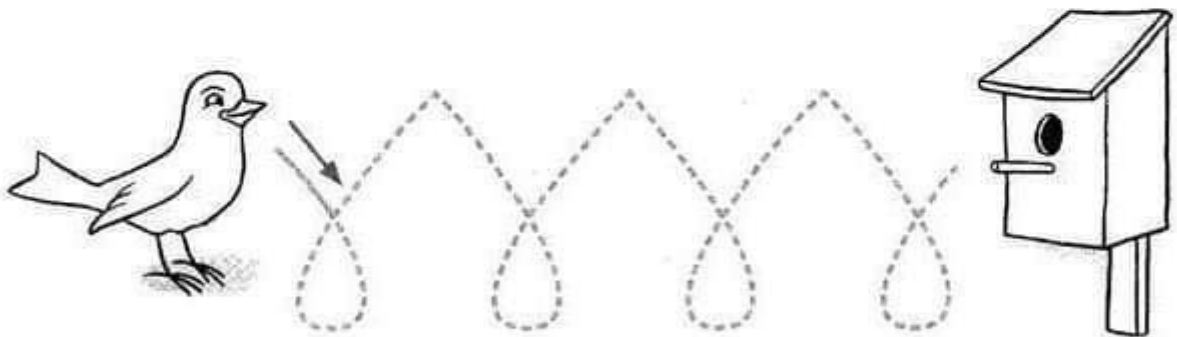
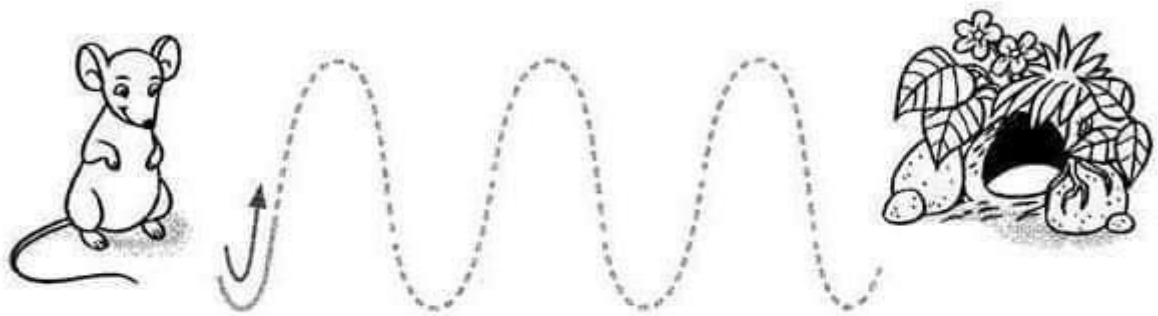
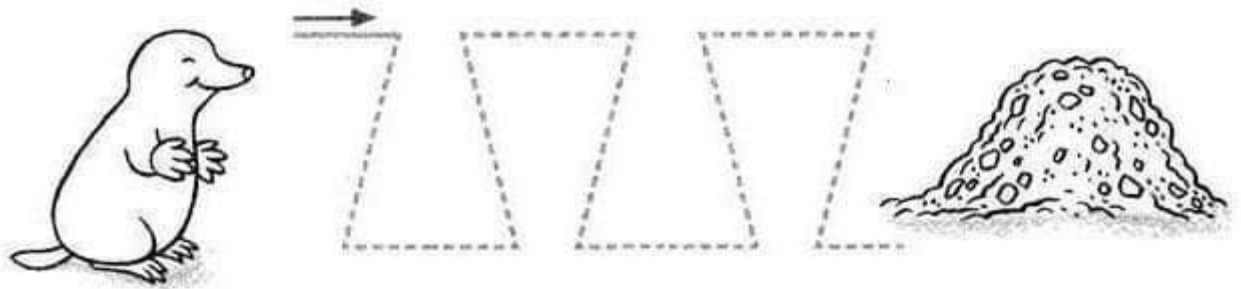
4. Nurkowanie po jabłka - potrzebujecie kilka smacznych jabłek, tak by zachęcały do nurkowania. Do dużej miski wlejcie wodę i wrzucie do niej kilka jabłek. Gracze będą musieli wyłowić jabłka bez pomocy rąk. Nie jest to proste zadanie, zabawa zdecydowanie dla starszych dzieci, ale również dającą dużo radości i śmiechu osobom dorosłym. Łatwiej będzie wam wyłowić jabłka z ogonkami lub te mniejszych rozmiarów.

5. Dmuchanie liści - potrzebujecie kilku kolorowych wyschniętych już liści. Celem tego ćwiczenia jest pogłębienie oddechu, rozruszanie przepony oraz wydłużenie fazy wydechowej. Pozytywnie wpływa również na zapobieganie (w przyszłości) mówieniu na wdechu. Należy pamiętać, że nieprawidłowe oddychanie, wpływa w sposób niekorzystny na wymowę. Zasady są proste, ale zależne od tego, czy bawicie się z maluchem czy ze starszym dzieckiem. Maluchy niech spróbują po prostu zdmuchnąć liście ze stołu, dzieci nieco starsze mogą próbować przedmuchiwać liście z jednego na drugi koniec stołu.

ZADANIA DLA MŁODSZYCH DZIECI 😊

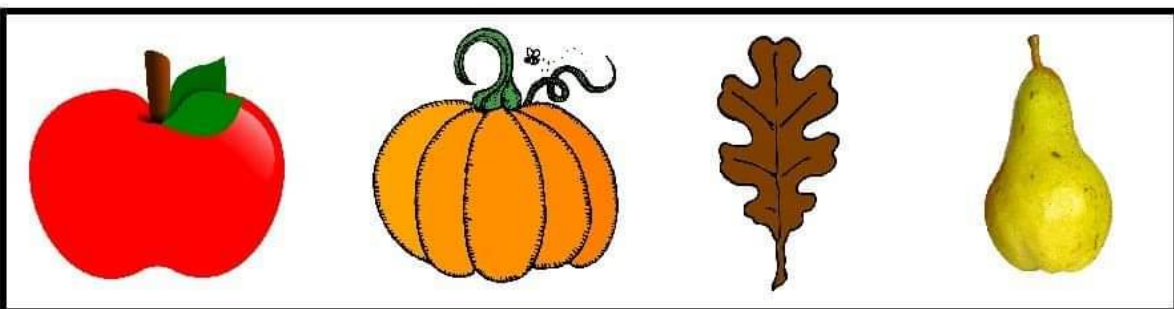
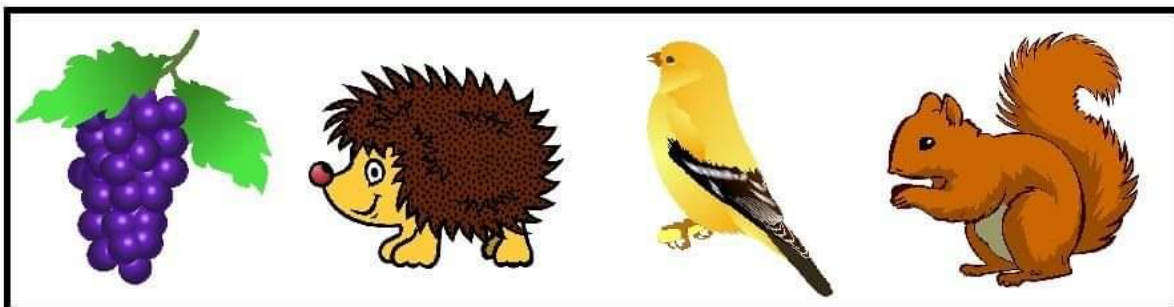
Doprowadź po śladzie zwierzątko do domku.

ZADANIA DLA STARSZYCH DZIECI ☺

W każdym rzędzie jest jeden obrazek, który nie pasuje do pozostałych. Znajdź go i wykreśl.

ŻYCZYMY MIŁEJ ZABAWY! 😊

Gazetkę opracowały:

mgr Agnieszka

Dobiesz-Kaletka

mgr Anna Pawlik